

Grundläggande granskning 2023

Nerikes Brandkår

Mars 2024

*Peter Aschberg, Certifierad kommunal revisor
Sara Ljungberg
Caroline Löfstedt*

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 4c, 6a</i>	Gul	Direktionens förvaltning har delvis fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023. Båda verksamhetsmålen kopplade till god ekonomisk hushållning bedöms som delvis uppfyllda.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 4d, 6b</i>	Gul	Direktionens förvaltning har inte helt skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. De finansiella målen uppnås men resultatet visar ett underskott mot budget med 3 271 tkr.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d, 5a-f</i>	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till direktionens förvaltning har varit tillräcklig under 2023.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till direktionen:

- Beakta att utveckla antalet verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning vidare, så att fler väsentliga områden kan innefattas.
- Fastställ direktiv för rapportering av ekonomi och verksamhet till direktionen, exempelvis i ett årshjul för direktionens arbete.
- Säkerställ att åtgärder vidtas i syfte att förbättra måluppfyllelsen.
- Säkerställ att mallen för rapportering används vid rapportering av intern kontroll.
- Säkerställ att rapportering av intern kontrollplanen sker enligt tidsangivelser.

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska direktionen. Direktionen ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fastställda uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfråga

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har direktionens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin
4. Internkontroll

Nr 1 och 4 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen skett på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av kommunallagen 6:6 och följsamhet till direktionens uppdrag i form av mål och budget 2023.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2023. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor". Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har direktionen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Direktionen har 2022-12-09, §56 antagit <i>Budget 2023 med verksamhetsplan 2024 - 2025</i> . Därtill har direktionen 2023-12-08, §61 antagit <i>Budget 2024 och verksamhetsplan 2025-2026</i> .
2. Budget	a) Har direktionen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Se ovan.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för direktionens verksamhet?	Grön	För att kunna bedöma om verksamheten uppnår de 5 politiska inriktningssmålen som utgår från förbundets vision, sätts ett antal prestationsmål samt mål enligt god ekonomisk hushållning. Sammanlagt finns det 6 prestationsmål samt 2 verksamhetsmål kopplat till god ekonomisk hushållning. Därtill har direktionen fastställt ytterligare tre finansiella mål kopplat till god ekonomisk hushållning, se 3b.
	b) Finns mål formulerade för direktionens ekonomi?	Grön	Direktionen har fastställt tre finansiella mål kopplat till god ekonomisk hushållning: <i>1, Ekonomi i balans där intäkterna överstiger kostnaderna.</i> <i>2, Det egna kapitalet bör minst motsvara självrisken för den största medlemskommunen.</i> <i>3, Investeringar ska finansieras med egna medel.</i> Utöver det är budget fastställd till ett resultat om -1 437 tkr.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Till respektive prestationsmål framgår beskrivning av mätindikatorer och målvärden. Vi konstaterar att samtliga målvärden rörande prestationsmålen är kopplade till genomförandet av aktiviteter framför att kunna mäta resultat och effekter. Verksamhetsmålen kopplat till god ekonomisk hushållning innehåller i sin formulering målvärden. Vi noterar att förbundet sedan år 2022 utökat med ett verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning till två. Vi bedömer att det finns ²⁰²⁴ möjlighet för direktionen att utveckla verksamhetsmålen vidare, för att omfatta fler ⁴ områden än de som berörs nu.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	Gul	<p>Av <i>Reglemente förbundsledningen</i> framgår att förbundsmedlemmarna ska under verksamhetsåret få minst en delårsrapport som visar det faktiska ekonomiska utfallet under perioden och en resultatprognos för helåret. Av direktiven framgår det även att årsredovisningen ska överlämnas till förbundsmedlemmarna senast den 1 april året efter.</p> <p>Av förbundets <i>Handlingsprogram 2021-2024</i> (antagen av direktionen 2021-03-05) framgår att måluppfyllelse och eventuella avvikelser beskrivs i Nerikes Brandkårs delårsbokslut och årsbokslut.</p> <p>Vi har inte tagit del av några övriga direktiv avseende rapportering till direktionen och rekommenderar direktionen att beakta detta framåt, som del av exempelvis ett årshjul där direktiv om rapportering framgår.</p>
	Grön	<p>Vid ekonomisk uppföljning per mars, april och september redovisas helårsprognos. I delårsrapporten per 31 juli fokuserar uppföljning på måluppfyllelse för de finansiella målen och verksamhetsmålen. En helårsprognos framgår av delårsrapport per augusti. Genom direktionens protokoll noterar vi utöver detta att direktionen löpande ges information om verksamhetsrelaterade frågor.</p>
	Gul	<p>I delårsrapporten redovisas att av 6 prestationsmål prognostiseras 5 vara uppfyllda och 1 delvis uppfyllt vid årets slut. Av verksamhetsmålen kopplat till god ekonomisk hushållning prognostiseras 1 vara uppfyllt och 1 delvis uppfyllt vid årets slut.</p> <p>I årsredovisningen redovisas ett försämrat utfall av måluppfyllelsen, vilket tyder på att tillräckliga åtgärder inte helt vidtagits under året.</p>

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
	d) Vidtar direktionen tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Gul	<p>Av delårsrapport framgår att helårsprognosen visar på ett underskott om -7 236 tkr.</p> <p>Av delårsrapporten framgår att 2 av 3 finansiella mål bedöms vara uppfyllda, men alla prognostiserade vara uppfyllda vid årets slut. Av årsredovisning framgår att samtliga tre finansiella mål bedöms som uppfyllda vid årets slut i enlighet med prognos.</p> <p>Årsredovisningen redovisar ett underskott på -4 709 tkr, vilket är -3 271 tkr sämre än budget, men bättre än den prognos delårsrapporten pekade på samt att samtliga finansiella mål uppnås. Det visar att direktionen vidtagit åtgärder som gett resultat, men inte tillräckliga resultat för att kunna hålla fastställd budget.</p>
5. Intern kontroll	a) Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	Grön	Vi har tagit del av " <i>Sammanställning av internkontroller</i> ", vilket är den dokumenterade riskanalysen som finns som underlag för beslut om internkontrollplan för 2023.
	b) Har direktionen antagit en plan för intern kontroll för innevarande år?	Grön	Direktionen antog en internkontrollplan för 2023 vid sammanträdet 2022-12-09, § 62.
	c) Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?	Grön	Av förbundets <i>Reglemente för intern kontroll</i> framgår inga specifika direktiv kring vad för sorts risker planen ska innehålla. Internkontrollplanen omfattar 5 kontrollområden som omfattar risker av olika slag.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Intern kontroll	d) Har direktionen upprättat direktiv för rapportering av intern kontroll till direktionen?	Grön	<p>Av <i>Riktlinjer intern kontroll</i> (antagen av direktionen 2021-06-11 § 32) framgår att det ska anges i internkontrollplanen när respektive kontrollmoment ska rapporteras till direktionen. Som bilaga till riktlinjerna finns en mall för rapportering av utförd granskning enligt upprättad internkontrollplan.</p> <p>Av internkontrollplan 2023 framgår att rapportering av kontrollerna ska ske i maj, september, november och december.</p>
	e) Sker rapportering till direktionen enligt direktiv?	Grön	<p>Rapportering till direktionen sker men inte helt enligt tidsangivelserna i internkontrollplanen. De flesta kontroller avrapporteras tidigare eller i nära anslutning till tidsangivelsen. Av information från förbundet framgår det att en av kontrollerna behandlades och åtgärd vidtogs men att protokoll på själva internkontrollpunkten saknas. En av kontrollerna kommer att handläggas under 2024, då den missats vid planerad uppföljning i september.</p> <p>Av erhållna underlag uppmärksammar vi att mallen för rapportering i riktlinjerna inte används vid avrapportering.</p>
	f) Vidtar direktionen vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?	Grön	<p>Av rapporteringarna framgår resultat och vidtagna åtgärder. Inga ytterligare behov av åtgärder framgår av protokoll. Direktionen godkänner samtliga rapporteringar.</p>

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
6. Måluppfyllelse	a) När direktionen uppsatta mål för verksamheten?	Gul	<p>Av årsredovisningen framgår att 4 av 6 prestationsmål är uppfyllda och 2 av 6 är delvis uppfyllda.</p> <p>Av verksamhetsmålen kopplat till <i>god ekonomisk hushållning</i> bedöms båda som delvis uppfyllda.</p> <ul style="list-style-type: none">- Ena målet om att personalomsättningen ska understiga 7% uppfylldes inte då omsättningen blev totalt 8%.- Målsättningen var att genomföra genomföra 450 tillsyner men under 2023 genomfördes 298 tillsyner.
	b) När direktionen uppsatta mål för ekonomin?	Gul	<p>Av årsredovisning framgår att samtliga tre finansiella mål är uppfyllda. Resultatet i årsredovisningen är enligt följande:</p> <ul style="list-style-type: none">- Verksamhetens nettokostnad understiger medlemsbidraget (<i>98,9% förhållande i procent</i>).- Det egna kapitalet bör minst motsvara självriskan för den största medlemskommunen (<i>Eget kapital 25,8 mkr och Självrisk Örebro kommun 7 mkr</i>).- Investeringar ska finansieras med egna medel (<i>Långfristiga skulder är noll och inga lån från externa långgivare har tagits för att finansiera investeringar</i>). <p>Vi konstaterar samtidigt att årsredovisningen redovisar ett underskott på -4 709 tkr, vilket är -3 271 tkr sämre än budget. Detta visar att direktionen inte har nått fastställd budget.</p>

2024-03-05

Peter Aschberg

Uppdragsledare

Sara Ljungberg

Projektledare

pwc.se

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Nerikes Brandkår enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2024-02-05. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.